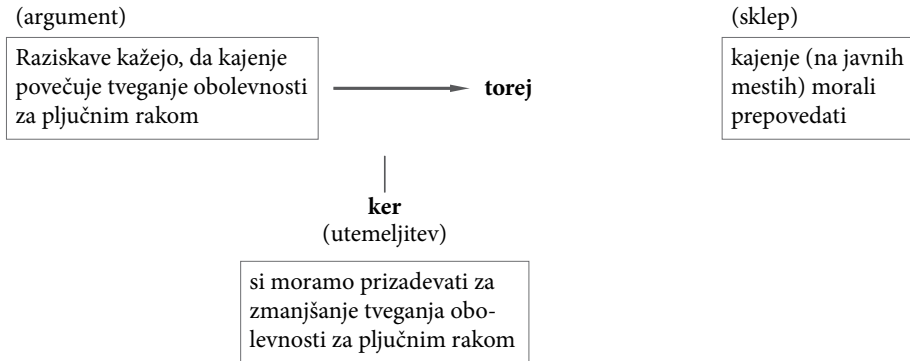

3. Navedi tudi *utemeljitev*: s čim lahko utemeljiš izpeljavo sklepa iz argumenta?

Ti trije elementi predstavljajo osnovno shemo argumentacije. Kljub navidezni preprostosti je treba na tem mestu izpostaviti predvsem dvoje: dinamiko implicitnosti/eksplicitnosti njihovega navajanja in prožnost vrstnega reda.

Pri vsakdanjem argumentiranju vsi trije elementi niso nujno eksplicitno izraženi. Največkrat sta eksplicitno izražena argument in sklep, velikokrat pa tudi samo sklep ali pa samo argument. Neizrečene elemente se da iz konteksta bolj ali manj uspešno in zanesljivo rekonstruirati, velikokrat pa je to tudi povsem nemogoče in posledično stvar špekuliranja. Gornji argument (*Raziskave kažejo, da kajenje povečuje tveganje obolenja za pljučnim rakom*), sam na sebi, namreč lahko podpira različne vrste sklepov² (npr.: *Takoj nehaj kaditi; Del dobička od prodaje cigaret bi morali nakazati neposredno v zdravstvo* itd.). Najzanesljivejši način rekonstruiranja implicitiranih elementov je vsekakor neposredni odziv sogovorca, njegov poziv govorniku, da svoje argumentiranje dopolni. Najpogosteje lahko zaradi ekonomičnosti ostane neizrečena utemeljitev, in sicer v principu zato, ker naj bi bila to neka splošna »resnica«, obče sprejeto verjetje ali mnenje, ki ga sogovornici po predvidevanju govornika poznajo in sprejemajo (nekakšna višja premisa silogizma). To bi lahko rekli tudi za utemeljitev v navedenem primeru: prizadevanje za zmanjševanje obolenosti oz. ohranjanje zdravja je v naši družbi splošno sprejeta vrednota oz. načelo. Vendar pa tega ne moremo

2 In to je značilnost, ki bi si jo veljalo res dobro zapomniti: en in isti argument (v enaki ubeseditvi) lahko služi kot podpora in utemeljitev več različnim sklepom, ne le enemu!